

Karjalan-selvitykset

Pohjois- ja Etelä-Karjalan radat ovat keskeinen osa Itä-Suomen rautatieverkkoa. Alueen teollisuusyritykset hyödyntävät kuljetuksissaan rautateitä. Karjalan-selvityskokonaisuuteen kuuluu liikenteellinen selvitys, alueelliset tarveselvitykset, hankearviointi ja koontiselvitys.

Nykytila

Alueen rataosuudet ovat yksiraiteisia ja niiden pituus on yhteensä lähes 1 000 km. Alueella toimii useita merkittäviä teollisuusyrityksiä, jotka hyödyntävät raaka-aine- ja tuotekuljetuksissaan rautateitä. Suurin osa tavaraliikenteestä on raakapuukuljetuksia, joiden kuljetusvirrat ovat Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi muuttuneet merkittävästi. Saimaan kanavan sulkeutuminen liikenteeltä on siirtänyt myös tuotekuljetuksia rautateille.

Erityisesti rataosuuksilla Imatra-Joensuu ja Uimaharju-Nurmes on jo nykytilanteessa välityskykyyn ja radan kuntoon liittyviä haasteita. Rataosuuteen Imatra-Joensuu kohdistuu myös henkilöliikenteen matka-ajan lyhentämispaineita.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Hankkeen keskeinen tavoite on alueen rataverkon kokonaiskuvan selkeyttäminen. Tähän kuuluu tarvittavien toimenpiteiden selvittäminen, toimenpiteiden jako peruskorjaukseen parantamiseen ja kehittämiseen sekä toimenpiteiden kustannusarvioiden täsmentäminen, priorisointi ja vaiheistus.

Tarveselvitykset sisältävät seuraavat rataosuudet:

- Imatra-(Joensuu)
 - Joensuusta länteen; rataosat (Pieksämäki)-(Joensuu), (Siilinjärvi)-Viinijärvi ja Parikkala-Savonlinna(-Huutokoski) sekä lyhyet sivuradat Varkaus-Kommila ja Sysmäjärvi-Vuonos
 - Joensuusta itään ja pohjoiseen; rataosat Joensuu-Kontiomäki, Joensuu-Ilomantsi ja Säkäniemi-Niirala
- Toimenpiteet esitetään hankearvioinnissa koreittain siten, että peruskorjauksen osalta kuvataan ensisijaisen kehittämismuutoksen hyötyjen saamisen kannalta tarpeelliset toimenpiteet. Peruskorjausvaihtoehdot tarkastellaan kaikilta tarveselvitysten rataosuuksilta. Kehittämismuutokset muodostetaan rataosuuksille Imatra-Joensuu, Joensuu-Pieksämäki sekä Joensuu-Kontiomäki.

Työn aikana laaditaan myös koontiselvitys, jossa hahmotellaan toimenpidepolkua sekä arvioidaan hankearvioinnin ulkopuolelle jääneitä toimenpiteitä.

Päivitetty: 25.11.2025

Aikataulu

- Liikenteellinen selvitys on valmistunut 10/2022.
- Tarveselvitykset ovat valmistuneet 1/2023.
- Hankearviointi on valmistunut 8/2023.
- Koontiselvitys on valmistunut 9/2023.

Kaikki selvitykset liikenteellistä selvitystä lukuun ottamatta on julkaistu syyskuussa 2023. Ratasuunnitelma Imatra-Joensuu on käynnistynyt ja sen odotetaan valmistuvan 2025–2027. Turvalaitesuunnittelu Nurmes-Joensuu on käynnistynyt ja sen odotetaan valmistuvan 2025.

Kustannukset

Hankearvioinnin kustannusarviot (MAKU 145, 2020=100):

- Imatra-(Joensuu): Nopeudennoston vaatimat peruskorjaustarpeet 0–5 v. 64 M€; keh. Ve1 (välityskyky) 55 M€; keh. Ve2 (välityskyky+nopeudennosto): 106 M€. Ve 3 ja Ve 4 kalliimpia ja vähemmän kannattavia.
- Joensuusta länteen: Peruskorjaustarpeet 0–5 v. 76 M€, Keh. Ve1: 6 M€, Keh. Ve 2: 3 M€
- Joensuusta itään ja pohjoiseen: Peruskorjaustarpeet 0–5 v. 47 M€, Keh. Ve 1: 21 M€.

Väyläviraston investointiohjelmassa 2023-2030 ratahankkeelle "Imatra-Joensuu matka-aikojen lyhentäminen" on osoitettu 33 M€. Rataosuuksilla on myös myöhempiä peruskorjaustarpeita.

Keskeiset vaikutukset

Kehittämistoimenpiteiden yhteydessä esitettävät peruskorjaukset turvaavat radan liikennöitävyyden sekä varmistavat, että kehittämistoimenpiteistä saadaan arvioidut hyödyt.

- Välityskyvyn lisääminen eri rataosuuksilla parantaa erityisesti tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä.
- Henkilöliikenteen matka-ajan lyhentyminen mahdollista.
- Rakentamisen aikaiset vaikutukset aiheuttavat haittaa junaliikenteelle.

Paras laajan kehittämisvaihtoehdon HK-suhde = 0,48 (Im–Jns Ve 2).

Jns–Kon tasoristeyshankkeen H/K =0,59.

Riskit

Hankkeeseen liittyy merkittäviä peruskorjaustarpeita, joiden rahoitukseen ja toteutukseen liittyy riskejä mm. aikataulun suhteen.

Rakentamisen aikana on huolehdittava erityisesti kasvavan tavaraliikenteen tarpeista. Välityskykyä lisäävien kehittämistoimenpiteiden toteuttamista jo ennen peruskorjausta tulee harkita.

Tarkempaa vaikutustietoa

Koko tarkastelualueetta kuvaava peruskorjaus- ja kehittämistoimenpiteiden hankearviointi on valmistunut 8/2023 (Väyläviraston julkaisu 05/2023). Lisäksi on laadittu 09/2023 valmistunut koontiselvitys (Väyläviraston julkaisu 06/2023), jossa on hahmoteltu toimenpidepolkua sekä arvioitu hankearvioinnin ulkopuolelle jääneitä toimenpiteitä.

Hanke toteuttaa VLJS:n yleistavoitteita erityisesti saavutettavuuden ja tehokkuuden näkökulmista. Saavutettavuudessa korostuvat alueiden välinen ja alueiden sisäinen saavutettavuus sekä erityisesti tavaraliikenteen palvelutaso välityskyvyn parantuessa. Myös pitkämatkaisen liikkumisen kestävyys voi parantua matka-aikojen mahdollisen lyhentymisen myötä.

Hanke parantaa erityisesti lisääntyvän tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä ja mahdollistaa lisäliikenteen ilman häiriöiden merkittävää lisääntymistä. Hanke parantaa jossakin määrin pitkämatkaisen henkilöliikenteen toimintaedellytyksiä ja lyhentää matka-aikoja. Hankkeen liikenneturvallisuusvaikutukset syntyvät erityisesti tasoristeysten parantamisista ja poistoista.

Lisätietoa

Väylävirasto, projektipäällikkö Marko Nyby, p. 029 534 3434
Väylävirasto, Yksikönpäällikkö Anna Miettinen, p. 029 534 3837
Väylävirasto, projektipäällikkö Heidi Mäenpää, p. 029 534 3819